BESCHIKKING VAN DE COMMISSIE

van 8 februari 1983

inzake door de Franse Regering toegekende steun voor het behoud van de werkgelegenheid in de zeevisserij

(Slechts de tekst in de Franse taal is authentiek)

(83/313/EEG)

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economiche Gemeenschap, en met name op artikel 93, lid 2, eerste alinea,

Gelet op Verordening (EEG) nr. 100/76 van de Raad van 19 januari 1976 houdende een gemeenschappelijke ordening der markten in de sector visserijprodukten (1), laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EEG) nr. 3443/80 (2), inzonderheid op artikel 26, en op Verordening (EEG) nr. 3796/81 van de Raad (3) die met ingang van 1 juni 1982 in de plaats is gekomen van Verordening (EEG) nr. 100/76, inzonderheid op artikel 28,

Na overeenkomstig het bepaalde in artikel 93, lid 2, eerste alinea, van het Verdrag alle belanghebbenden te hebben aangemaand hun opmerkingen te maken, en gelet op deze opmerkingen,

I

Overwegende dat de Franse autoriteiten, op verzoek van de diensten van de Commissie van 12 oktober 1979, bij schrijven van 21 april 1980 de Commissie in het kader van artikel 93, lid 3, van het Verdrag op de hoogte hebben gesteld van de toekenning in 1979 en 1980 van steun aan visserijbedrijven met het doel daardoor de werkgelegenheid in de kustgebieden in stand te houden ;

Overwegende dat deze steun in de praktijk bestond uit een subsidie van 0,105 Ffr. per liter gasolie ; dat deze steun werd toegekend aan alle visserijbedrijven en dat daarvoor in 1979 en in 1980 53 miljoen Ffr. is uitgetrokken ;

Overwegende dat is gebleken dat deze steun sinds 1974 regelmatig werd toegekend ; dat de Commissie toestemming had verleend voor toekenning in 1974 en 1975 en geen bezwaar had gemaakt tegen hernieuwing van deze maatregel in 1977 ;

Overwegende dat de Franse Regering onderstreept dat deze steun ten doel heeft de consequenties te verzachten die voor de rederijen voortvloeien uit de spectaculaire stijging van de exploitatiekosten, de sterke vermindering van de vangsten, de verlegging van de visserij naar andere gebieden en het ontbreken van de vereiste maatregelen op communautair niveau, wat ertoe heeft geleid dat in belangrijke mate schepen uit de vaart zijn genomen met het risico dat uiteindelijk de werkgelegenheid in de kustgebieden in gevaar komt ;

Overwegende dat de Franse Regering meedeelt dat het brandstofverbruik slechts gebruikt wordt als criterium voor toekenning van de steun, maar dat de steun wel degelijk moet worden beschouwd als steun voor de werkgelegenheid ;

Overwegende dat deze steun, op grond van de hierboven genoemde artikelen van de Verordening (EEG) nr. 100/76 en (EEG) nr. 3796/81, onder de artikelen 92 tot en met 94 van het Verdrag valt ;

Overwegende dat, na een eerste onderzoek, de Commissie heeft geoordeeld dat deze steun, die sinds 1974 wordt toegekend, geen overgangssteun meer was, maar steun bij de bedrijfsvoering die wordt toegekend zonder reële tegenprestatie van de begunstigden ; dat deze steun een belangrijke en rechtstreekse invloed op de concurrentie en het handelsverkeer tussen de Lid-Staten had en derhalve in de zin van artikel 92 van het Verdrag onverenigbaar was met de gemeenschappelijke markt ; dat de Commissie derhalve besloten heeft ten aanzien van deze maatregel de in artikel 93, lid 2, van het Verdrag bedoelde procedure in te leiden ; dat zij daartoe de Franse Regering bij schrijven van 22 juli 1980 heeft aangemaand haar opmerkingen in te dienen ;

Overwegende dat de Commissie in juni 1981 heeft vernomen dat de Franse Regering niettegenstaande toen de procedure van artikel 93, lid 2, was ingeleid, voornemens was deze steun ook na 1980 toe te kennen en deze te verdubbelen ; dat bij navraag door de Commissie op 3 en 27 juli 1981 de Franse Regering heeft meegedeeld dat het slechts een ontwerp betrof dat te zijner tijd aan de Commissie zou worden meegedeeld ;

Overwegende dat de Commissie in december 1981 heeft vernomen dat de Franse Regering bij telex van 8 januari 1982 deze inlichtingen heeft bevestigd, en, in het kader van artikel 93, lid 3 van het EEG-Verdrag, de Commissie in kennis heeft gesteld van verlenging van de steunmaatregel en verdubbeling van de betrokken steun voor 1982 zonder dat de bepalingen inzake toekenning van deze steun zijn gewijzigd ; dat de steun

(1) PB nr. L 20 van 28. 1. 1976, blz. 1.
(2) PB nr. L 359 van 31. 12. 1980, blz. 13.
(3) PB nr. L 379 van 31. 12. 1981, blz. 1.

is vastgesteld op 0,21 Ffr. per liter brandstof, dat daarvoor 106 miljoen Ffr. is uitgetrokken en dat deze kennisgeving impliciet inhoudt dat de betrokken steun in 1981 is toegekend zonder dat de Commissie daarvan in kennis is gesteld ;

Overwegende dat de Commissie heeft besloten ten aanzien van deze nieuwe steunmaatregel de procedure van artikel 93, lid 2, van het Verdrag in te leiden en dat zij daartoe de Franse Regering bij schrijven van 25 februari 1982 heeft aangemaand haar opmerkingen in te dienen ;

Overwegende dat uit het voorgaande blijkt dat de Franse Regering de krachtens artikel 93, lid 3, van het Verdrag op haar rustende verplichtingen duidelijk niet is nagekomen ;

II

Overwegende dat de Franse Regering in haar antwoorden aan de Commissie van 13 oktober 1980 en 6 april 1982 er enerzijds op heeft gewezen dat de toekenning in 1980, 1981 en 1982 van steun voor het behoud van de werkgelegenheid in de zeevisserij de concurrentie niet vervalst, hetgeen blijkt uit de regelmatige toeneming sinds 1977 van de Franse invoer van visserijprodukten, vooral uit de overige landen van de Gemeenschap, en dat het anderzijds in feite niet gaat om een brandstofsubsidie, hetgeen blijkt uit het feit dat deze steun niet is gekoppeld aan de olieprijs, maar in tegendeel degressief is ; dat bovendien, ondanks de verdubbeling ervan in 1982, de omvang van de steun in verhouding tot de brandstofprijs sinds 1977 is gedaald van 17 tot 12 % ;

Overwegende dat de Franse Regering erop wijst dat de betrokken steun ten doel heeft de visserijbedrijven in staat te stellen zich aan te passen aan de nieuwe situatie in de visserij en te voorkomen dat, in afwachting van communautaire besluiten, een waarschijnlijk onomkeerbare achteruitgang in hun bedrijfsactiviteiten ontstaat en hun inkomen daalt, ja zelfs de werkgelegenheid wegvalt in weinig geïndustrialiseerde en afgesloten gebieden die in bijzondere mate op de visserij zijn aangewezen ; dat deze steunmaatregel is opgezet als een overgangsmaatregel en ten slotte dat andere Lid-Staten, geconfronteerd met soortgelijke situaties, hetzij identieke maatregelen hebben genomen hetzij maatregelen hebben vastgesteld waarvan het effect vergelijkbaar is ;

Overwegende dat een aantal Lid-Staten en een aantal beroepsorganisaties de Commissie hun opmerkingen hebben doen toekomen ; dat sommige Lid-Staten en beroepsorganisaties het standpunt van de Commissie delen ; dat andere Lid-Staten van oordeel zijn dat het ontbreken van een gemeenschappelijk visserijbeleid ertoe kan leiden dat de Lid-Staten steunmaatregelen treffen om verslechtering van de huidige situatie te voorkomen ; dat een aantal beroepsorganisaties de wens uiten dat de toekenning van steunmaatregelen ten gunste van de visserij op communautair niveau wordt geharmoniseerd ;

III

Overwegende dat de betrokken brandstofsubsidies van rechtstreekse invloed zijn op de produktiekosten van de begunstigden en hun een voordeel verschaffen ten opzichte van de andere vissers uit de Gemeenschap ;

Overwegende dat toekenning van deze steun sinds 1974 betekent dat het niet langer een overgangsmaatregel betreft ; dat de Commissie de Lid-Staten en met name de Franse autoriteiten in 1975 er duidelijk op heeft gewezen dat het haar niet dienstig leek dat de geldigheidsduur van de door haar voor 1974 en 1975 toegestane brandstofsubsidies voor de visserijsector zou worden verlengd ;

Overwegende dat het feit dat de Franse invoer van visserijprodukten toeneemt niets afdoet aan het effect van de steunmaatregel op het intracommunautaire handelsverkeer en op de mededinging ;

Overwegende dat de verwijzing door de Franse Regering naar soortgelijke steunmaatregelen in de andere Lid-Staten niet pertinent is, omdat het loutere feit dat in een Lid-Staat een steunmaatregel geldt nooit een reden kan zijn om elders een soortgelijke steunmaatregel te treffen ;

Overwegende dat het intracommunautaire handelsverkeer in visserijprodukten voor menselijke consumptie van belangrijke betekenis is en ongeveer 30 % bedraagt van de totale aanvoer voor menselijke consumptie in de Gemeenschap ; dat de Franse markt voor ongeveer 60 % wordt bevoorraad via aanvoer door de eigen vissers, voor ongeveer 20 % via invoer uit derde landen en voor ongeveer 20 % via invoer uit de overige Lid-Staten ; dat Frankrijk ongeveer 16 % van de produktie uitvoert, waarvan ongeveer tweederde naar de overige Lid-Staten ;

Overwegende dat de betrokken steunmaatregel niets anders is dan een brandstofsubsidie en niet als steun voor de werkgelegenheid kan worden gekenschetst ; dat namelijk geen enkele voorwaarde is vastgesteld voor het gebruik van deze steun en dat deze met name niet is gekoppeld aan de omvang van de werkgelegenheid in de bedrijven waaraan hij wordt verleend ;

Overwegende dat het feit dat de betrokken steun niet is gekoppeld aan de olieprijs niet wegneemt dat het een brandstofsubsidie betreft ;

Overwegende dat het ontbreken van communautaire besluiten inzake een herziening van het gemeenschappelijk visserijbeleid voor de Lid-Staten geen geldig argument kan zijn voor het verlenen van nationale steun ;

Overwegende voorts dat de communautaire vissers sinds een aantal jaren worden geconfronteerd met een zeer sterke prijsstijging voor brandstoffen en dat een zeer hevige concurrentie bestaat op de communautaire markt voor visserijprodukten ;

IV

Overwegende dat uit het voorgaande blijkt dat de door de Franse Regering ingevoerde steun het handelsverkeer ongunstig beïnvloedt en de concurrentie vervalst of dreigt te vervalsen, in de zin van artikel 92, lid 1, van het Verdrag ;

Overwegende dat in artikel 92, lid 1, van het Verdrag is bepaald dat steunmaatregelen die aan de in dat artikel bepaalde criteria beantwoorden in beginsel onverenigbaar zijn met de gemeenschappelijke markt ; dat ten aanzien van de toepassing van de in artikel 3 van dat artikel genoemde afwijkingen op deze onverenigbaarheid, de enige die in dit specifieke geval voor toepassing in aanmerking komen, is gepreciseerd welke doeleinden in dat geval in het belang van de Gemeenschap en niet alleen in dat van bepaalde sectoren van een nationale economie moeten worden nagestreefd ; dat deze afwijkingsbepalingen bij de beoordeling van elk steunprogramma dat beperkt is tot een bepaald gebied of een bepaalde sector en van elk afzonderlijk geval waarin algemene steunregelingen worden toegepast, stricto sensu moeten worden geïnterpreteerd ; dat afwijkingen met name alleen mogen worden toegestaan in gevallen waarin de Commissie kan constateren dat de steun noodzakelijk is om een van de in de afwijkingsbepalingen genoemde doeleinden te bereiken ;

Overwegende dat het toestaan van afwijkingen voor steunmaatregelen die een dergelijk resultaat niet hebben, zou betekenen dat belemmeringen van het handelsverkeer tussen de Lid-Staten en uit communautair oogpunt niet te verantwoorden concurrentiedistorsie, en dus ook ongewettigde voordelen voor bepaalde Lid-Staten, zouden worden toegestaan ;

Overwegende dat in dit geval een dergelijk resultaat niet kon worden geconstateerd en dat de Franse Regering geen enkel afdoend bewijs heeft kunnen leveren dat de betrokken steunmaatregel voldoet aan de voorwaarden om in aanmerking te komen voor één van de in artikel 92, lid 3, van het Verdrag bedoelde afwijkingen en dat ook de Commissie een dergelijk bewijs niet heeft kunnen vinden ;

Overwegende dat het duidelijk niet gaat om steun om de ontwikkeling van bepaalde streken te bevorderen of te vergemakkelijken en dat derhalve de bepalingen in artikel 92, lid 3, sub a) en c), van het Verdrag ten aanzien van maatregelen van regionale strekking niet van toepassing zijn ;

Overwegende dat deze steun geen belangrijk project van gemeenschappelijk Europees belang is en evenmin een maatregel om een ernstige verstoring in de Franse economie op te heffen ; dat derhalve artikel 92, lid 3, sub b), van het Verdrag niet van toepassing is ;

Overwegende dat een brandstofsubsidie, als steun tot kostenverlaging van bepaalde produktiefactoren, steun voor de bedrijfsvoering is die geen duurzaam effect heeft op de economische positie van de begunstigden ; dat de Commissie zich in het algemeen steeds heeft verzet tegen dergelijke steunmaatregelen, aangezien deze gewoonlijk op zich niet beantwoorden aan de criteria voor toepassing van de afwijking waarin is voorzien in artikel 92, lid 3, sub c), van het Verdrag, omdat dergelijke steun de in die bepaling beoogde ontwikkeling van bepaalde vormen van economische bedrijvigheid niet vergemakkelijkt ;

Overwegende dat de Commissie in haar mededeling aan de Raad van 25 mei 1978 inzake het beleid ten aanzien van sectoriële steunregelingen duidelijk heeft aangegeven dat tijdelijke steunregelingen om de sociale gevolgen van een crisis op te vangen gekoppeld moeten worden aan doelstellingen inzake herstructurering van de betrokken sector en afhankelijk moeten worden gesteld van maatregelen van de begunstigden zelf om aanpassingen te vergemakkelijken ; dat dit bij deze steunmaatregel niet het geval is ;

Overwegende dat, gelet op het voorgaande, de betrokken steunmaatregel niet voldoet aan de voorwaarden voor toepassing van één van de afwijkingen waarin is voorzien in artikel 92, lid 3, van het Verdrag,

HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING GEGEVEN :

Artikel 1

De van 1979 tot en met 1982 in Frankrijk toegekende steun voor het behoud van de werkgelegenheid in de zeevisserij, is onverenigbaar met artikel 92 van het Verdrag. Dergelijke steun mag derhalve niet meer worden toegekend.

Artikel 2

De Franse Republiek deelt de Commissie binnen één maand na kennisgeving van deze beschikking de maatregelen mede die zij heeft genomen om aan deze beschikking gevolg te geven.

Artikel 3

Deze beschikking is gericht tot de Franse Republiek.

Gedaan te Brussel, 8 februari 1983.

Voor de Commissie

Giorgios CONTOGEORGIS

Lid van de Commissie